

Άρθρο

Παρέμβαση Π3-75.1 Εγκατάσταση Γεωργών Νεαρής Ηλικίας – Μια στρατηγική ανάπτυξης για το μέλλον της αγροτικής οικονομίας

γράφει ο Νίκος Παπακωνσταντίνου,
διευθυντής Αγροτικής Ανάπτυξης
& Διαχείρισης Έργων της GAIA ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

Η γεωργία αποτελεί τον πυρήνα της ελληνικής υπαίθρου και του πολιτισμού μας. Παρ' όλα αυτά, τα τελευταία χρόνια, παρατηρείται μια ανησυχητική τάση φυγής των νέων από τον αγροτικό τομέα. Η γήρανση του αγροτικού πληθυσμού και η έλλειψη ενδιαφέροντος από τους νέους για την ενσκόληση με τη γεωργία απειλούν τη βιωσιμότητα του κλάδου και τη δυνατότητα του να ανταποκριθεί στις σύγχρονες προκλήσεις, όπως η κλιματική αλλαγή, η βιώσιμη παραγωγή τροφίμων και η ψηφιοποίηση.

Ως απάντηση σε αυτή την πρόκληση, η Παρέμβαση Π3-75.1: Εγκατάσταση Γεωργών Νεαρής Ηλικίας του Στρατηγικού Σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027 έρχεται να προσφέρει μια στρατηγική στήριξης των νέων γεωργών και να εξασφαλίσει τη βιωσιμότητα και την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα για τις επόμενες δεκαετίες.

Το πρόβλημα: Η γήρανση του αγροτικού πληθυσμού

Ο τομέας της γεωργίας στην Ελλάδα χαρακτηρίζεται από τη σημαντική συμμετοχή ανθρώπων μέσης ηλικίας. Είναι χαρακτηριστικά τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Eurostat, σύμφωνα με τα οποία η μέση ηλικία των διαχειριστών αγροτικών εκμεταλλεύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση ανέρχεται στα 57 έτη, ενώ μόλις το 11% είναι κάτω των 40 ετών. Στην Ελλάδα, το ποσοστό αυτό είναι ακόμα χαμηλότερο και μόνο το 7% των διαχειριστών αγροτικών εκμεταλλεύσεων είναι κάτω των 40 ετών.

Η γεωργία παραδοσιακά απαιτεί έντονη σωματική εργασία, σημαντική αφοσίωση, ενώ παράλληλα είναι ένας τομέας δραστηριοποίησης με υψηλό ρίσκο. Όμως, οι νέοι, καθώς πέρασαν από μία βαθιά οικονομική κρίση και παρατηρώντας την ουσιαστική έλλειψη προοπτικών στον κλάδο, στρέφονται κυρίως προς τις αστικές περιοχές, αναζητώντας καλύτερες ευκαιρίες εργασίας και βελτίωση των συνθηκών διαβίωσής τους.

Το ευρύτερο δημογραφικό πρόβλημα, που εκδηλώνεται μεταξύ άλλων και με τη γήρανση του αγροτικού πληθυσμού, έχει συνέπειες και άμεσο αντίκτυπο στην παραγωγή τροφίμων, αλλά και στην κοινωνική δομή των αγροτικών περιοχών. Η εγκατάλειψη της γης, η αποεπένδυση στις

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ' ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η χορηγούσα αρχή μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες για αυτές.

αγροτικές υποδομές και η υποβάθμιση των αγροτικών κοινοτήτων αποτελούν άμεσα αποτελέσματα αυτής.

Η στρατηγική της Παρέμβασης Π3-75.1: Η ανάγκη για ενίσχυση των γεωργών νεαρής ηλικίας

Η Παρέμβαση Π3-75.1 του ΣΣ της ΚΑΠ 2023-2027 έχει ως στόχο την προσέλκυση και τη διατήρηση των νέων σε ηλικία γεωργών, τη διευκόλυνση της βιώσιμης επιχειρηματικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές, καθώς και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της τοπικής ανάπτυξης σε αυτές.

Έχοντας συνολικό προϋπολογισμό 410.000.000 ευρώ, που προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης - ΕΓΤΑΑ) και το Ελληνικό Δημόσιο, θέλει να ενθαρρύνει την ενσκόληση νέων γεωργών ηλικίας 18 έως 40 ετών στην αγροτική παραγωγή, προβλέποντας την παροχή κατ' αποκοπή ενίσχυσης, ποσού από 30.000 έως 44.000 ευρώ, ώστε να εγκατασταθούν για πρώτη φορά και να κάνουν τα πρώτα βήματα στον τομέα της αγροτικής παραγωγής.

Οι πιο πάνω υποψήφιοι, λοιπόν, που δεν έχουν ασκήσει γεωργική επαγγελματική δραστηριότητα τουλάχιστον τα τελευταία πέντε χρόνια, διαθέτουν τα κατάλληλα επαγγελματικά προσόντα ή δεσμεύονται ότι θα τα αποκτήσουν, είναι τουλάχιστον απόφοιτοι γυμνασίου και εγγράφονται στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων

ως νεοεισερχόμενοι στον αγροτικό τομέα, θα πρέπει να υποβάλουν επιχειρηματικό σχέδιο διάρκειας τριών ή τεσσάρων ετών, σύμφωνα με το οποίο δεσμεύονται να αυξήσουν ποσοτικά την αγροτική τους παραγωγή μέσω ρεαλιστικών ενεργειών.

Για να πετύχουν όλα τα παραπάνω, η Παρέμβαση Π3-75.1 προβλέπει την παροχή χρηματοδοτικών ενισχύσεων και υποστήριξης, είτε αποκτώντας νέες εκμεταλλεύσεις είτε επεκτείνοντας τις ήδη υπάρχουσες. Οι δικαιούχοι του προγράμματος μπορούν να αξιοποιήσουν τη χρηματοδότησή τους, για τη δημιουργία ή τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών τους εκμεταλλεύσεων, την αγορά γεωργικών μηχανημάτων και τη βελτίωση των υποδομών τους.

Η πρόκληση για την ελληνική γεωργία είναι να προσελκύσει νέους ανθρώπους, όχι μόνο από το στενό αγροτικό περιβάλλον, αλλά και από τις αστικές περιοχές, προσφέροντάς τους τα κατάλληλα κίνητρα και υποδομές. Η Παρέμβαση Π3-75.1 παρέχει όχι μόνο οικονομικά κίνητρα, αλλά και υποστήριξη σε επίπεδο κατάρτισης και πληροφόρησης, καθώς και την ενίσχυση της πρόσβασης σε νέες τεχνολογίες και καινοτόμες πρακτικές.

ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, μόνο το 7% των διαχειριστών αγροτικών εκμεταλλεύσεων είναι κάτω των 40 ετών

Η σημασία της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης

Η γεωργία του μέλλοντος απαιτεί εκσυγχρονισμό και προσαρμογή στις νέες τεχνολογίες και στα καινούργια κλιματικά δεδομένα που προκύπτουν. Η καινοτομία είναι πλέον το «κλειδί» για τη βιωσιμότητα της αγροτικής παραγωγής και γνωρίζουμε πολύ καλά ότι οι νέοι μας είναι αυτοί που διαθέτουν την απαραίτητη εξοικείωση, την όρεξη, αλλά και τα εφόδια για να υιοθετήσουν καλύτερα τα σωστά ψηφιακά εργαλεία και να εφαρμόσουν σύγχρονες γεωργικές πρακτικές, όπως η ευφυής γεωργία, η χρήση συστημάτων παρακολούθησης καλλιεργειών και να ενσωματώσουν νέες τεχνολογίες για την εξοικονόμηση πόρων και την ενίσχυση της βιωσιμότητας.

Η εκπαίδευση και η υποστήριξη στην εφαρμογή τέτοιων τεχνολογιών είναι εξαιρετικά σημαντική, καθώς μπορούν να προσφέρουν στους νέους γεωργούς ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην αγορά, βοηθώντας τους να ανταποκριθούν στις σύγχρονες προκλήσεις της αγροτικής παραγωγής και να εξασφαλίσουν καλύτερες αποδόσεις και μεγαλύτερη οικονομική βιωσιμότητα.

Η Παρέμβαση Π3-75.1 σίγουρα αποτελεί το κατάλληλο εργαλείο, ώστε να πατήσει ο νέος αγρότης στα πόδια του και να κάνει το ξεκίνημά του στην αγροτική παραγωγή. Όμως, αποτελεί και ένα καλό πεδίο πρακτικής στο να αξιοποιήσει και άλλα εργαλεία, μέσα από τις Παρεμβάσεις

Αγροτικής Ανάπτυξης 2023-2027, για να στηρίξει όλα τα παραπάνω.

Συμπεράσματα: Η Παρέμβαση Π3-75.1 ως μοχλός ανάπτυξης

Η Παρέμβαση Π3-75.1 αποτελεί μία από τις πιο στοχευμένες και φιλόδοξες στρατηγικές για την ανανέωση και την ενίσχυση του γεωργικού τομέα στην Ελλάδα. Παράλληλα με τις οικονομικές ενισχύσεις, το πρόγραμμα αναγνωρίζει την ανάγκη για εκπαίδευση και δεσμεύει τους υποψηφίους για αυτήν, ενώ παράλληλα προτρέπει και ενισχύει τους νέους να επενδύσουν σε νέες υποδομές, εξοπλισμό, καινοτομία και υποστήριξη από Γεωργικούς Συμβούλους, στοιχεία που είναι απαραίτητα για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Με την Παρέμβαση Π3-75.1, οι νέοι αγρότες αποκτούν την ευκαιρία να δημιουργήσουν ένα σύγχρονο και βιώσιμο αγροτικό μέλλον, ενώ παράλληλα ενισχύονται η αγροτική ανάπτυξη και η κοινωνική συνοχή στις αγροτικές περιοχές. Εάν η εφαρμογή όλων των παραπάνω συνοδεύεται από την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των αγροτών, των κρατικών φορέων, των αγροτικών συνεταιρισμών και των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, τότε θα έχουμε δημιουργήσει τις κατάλληλες προϋποθέσεις για μια αναγεννημένη αγροτική Ελλάδα, έτοιμη να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις του 21ου αιώνα.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ' ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε η χορηγούσα αρχή μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνες για αυτές.

